

**AFKONDIGINGSBLAD
VAN
ARUBA**

LANDSVERORDENING van 13 december 2005, houdende nieuwe regels inzake de huisvesting en de behandeling van gedetineerden in een penitentiaire inrichting (Landsverordening penitentiaire beginselen).

Uitgegeven, 16 december 2005

De minister van Justitie,

H.R. Croes

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Aruba,

In overweging genomen hebbende:

dat het in verband met de gewijzigde omstandigheden in de afgelopen zeventig jaar en de aanwezigheid van voor het gehele Koninkrijk geldende verdragen te dezer zake wenselijk is de bestaande regels met betrekking tot de huisvesting en de behandeling in penitentiaire inrichtingen van personen aan wie om andere dan fysieke of psychische redenen op grond van een straf of maatregel hun vrijheid is ontnomen, te vervangen door geheel nieuwe, waarin zowel hun plichten als hun rechten duidelijk worden omschreven;

Heeft, de Raad van Advies gehoord, met gemeen overleg der Staten, vastgesteld onderstaande landsverordening:

HOOFDSTUK I

Algemene bepalingen

1. In deze landsverordening en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

gedetineerde	:	degene aan wie op grond van een straf of strafvorderlijke maatregel zijn vrijheid is ontnomen in een inrichting;
inrichting	:	een op zichzelf staand gebouw, gebouwencomplex of gedeelte daarvan, dat bij landsbesluit aangewezen is als plaats van huisvesting voor gedetineerden;
de Minister	:	de minister, belast met de zorg voor het gevangeniswezen;
het Hoofd	:	de persoon, belast met de leiding van een inrichting;
inrichtingsarts	:	de geneeskundige die op grond van een overeenkomst met het Land aan een inrichting verbonden is met het oog op het onderzoek en de behandeling van de daar gehuisveste gedetineerden;
de Commissie	:	de commissie, bedoeld in Hoofdstuk II;
het personeel	:	degenen die, als ambtenaar of als arbeidscontractant van het Land, werkzaam zijn in of ten behoeve van een inrichting, en wier functie de directe zorg voor of de bewaking van gedetineerden met zich brengt;

besmettelijke ziekte : een ziekte waarop de Landsverordening besmettelijke ziekten (AB 1992 no. GT 11), geheel of gedeeltelijk, van toepassing is.

Artikel 2

Van alle beslissingen ter uitvoering van deze landsverordening en de daarop berustende uitvoeringsregelingen zijn slechts de beslissingen van de Minister onderworpen aan de Landsverordening administratieve rechtsspraak.

HOOFDSTUK II

De Commissie

Artikel 3

1. Er is een commissie van toezicht voor het gevangeniswezen.
2. De Commissie heeft tot taak:
  - a. het houden van toezicht op de naleving van de ten aanzien van gedetineerden vastgestelde voorschriften;
  - b. het behandelen van klachten als bedoeld in artikel 20;
  - c. het adviseren van de Minister, hetzij ambtshalve, hetzij op verzoek, omtrent aangelegenheden met betrekking tot inrichtingen, voor zover deze aangelegenheden rechtstreeks of zijdelings met het welzijn van gedetineerden verband houden.
3. De Commissie doet ten minste wekelijks door een of meer van haar leden een spreekuur houden voor de gedetineerden die om een mondeling onderhoud hebben verzocht.
4. Jaarlijks vóór 1 maart stelt de Commissie een overzicht van de door haar in het voorafgaande kalenderjaar verrichte werkzaamheden op en zendt dit aan de Minister.

Artikel 4

1. De Commissie bestaat uit ten minste vijf en ten hoogste negen leden; de voorzitter is een lid van het Gemeenschappelijk Hof van Justitie van de Nederlandse Antillen en Aruba.
2. De leden worden door de Minister benoemd voor een periode van drie jaar; zij zijn herbenoembaar voor ten hoogste twee aaneensluitende perioden.
3. De artikelen 4, 5, 6 en 7 van de Landsverordening Raad van Advies (AB 1992 no. GT 3) zijn van overeenkomstige toepassing op de Commissie.

Artikel 5

1. Aan de Commissie wordt, op haar voordracht, door de Minister een ambtelijk secretaris toegevoegd.

2. In iedere inrichting belegt de Commissie ten minste één maal per maand een vergadering van de commissie; zij nodigt het Hoofd van die inrichting daarvoor uit. Voor het overige legt de Commissie haar werkwijze vast in een reglement van orde, dat de instemming van de Minister benodigt.

3. Het reglement van orde wordt bekend gemaakt in de Landscourant van Aruba en ligt voor iedere gedetineerde ter inzage in de inrichting.

Artikel 6

1. De leden van de Commissie hebben te allen tijde toegang tot alle plaatsen in de inrichtingen, onverminderd de artikelen 12, eerste lid, en 13, eerste lid.

2. Het Hoofd en al de in een inrichting werkzame personen verstrekken aan de Commissie alle door haar in het kader van haar taakuitvoering gevraagde inlichtingen inzake gedetineerden en geven inzage in alle ter beschikking van die inrichting staande bescheiden, betrekking hebbend op gedetineerden.

HOOFDSTUK III

De afdelingen

-----

§ 1. Algemene bepalingen

Artikel 7

1. Binnen een inrichting zijn er één of meer afdelingen voor de huisvesting van:

- a. onherroepelijk veroordeelde mannelijke gedetineerden die de leeftijd van 21 jaar bereikt hebben;
- b. onveroordeelde en niet-onherroepelijk veroordeelde mannelijke gedetineerden die de leeftijd van 21 jaar bereikt hebben;
- c. mannelijke gedetineerden die de leeftijd van 21 jaar nog niet hebben bereikt;
- d. vrouwelijke gedetineerden.

2. Met afwijking, zo nodig, van het eerste lid, kan bij landsbesluit, houdende algemene maatregelen, een bijzondere afdeling worden ingesteld voor:

- a. gedetineerden, wier persoonlijke omstandigheden tot een regiem met extra beveiliging nopen;
- b. gedetineerden die tijdelijk een bijzondere persoonlijke observatie en begeleiding behoeven.

Een dergelijk landsbesluit vermeldt de beslissende instantie en bevat de criteria waaraan door deze wordt getoetst, of een gedetineerde in aanmerking komt voor plaatsing in een bijzondere afdeling.

3. De plaats waar zich een inrichting bevindt, wordt bij landsbesluit vastgelegd. Een dergelijk landsbesluit wordt bekend gemaakt in de Landscourant van Aruba.

Artikel 8

1. Bij landsbesluit, houdende algemene maatregelen, worden de hoofdregels gesteld inzake de huisvesting van gedetineerden in de inrichtingen.

2. Voor iedere afdeling stelt het Hoofd, met inachtneming van deze landsverordening en de ter uitvoering daarvan gegeven voorschriften, huisregels vast voor de in die afdeling gehuisveste gedetineerden. Hij zendt deze regels onverwijld aan de Minister en de Commissie.

3. De huisregels zijn gesteld in ieder van de talen Papiaments, Nederlands, Engels en Spaans en liggen voor gedetineerden ter inzage.

Artikel 9

1. Het verblijf van een veroordeelde gedetineerde in een inrichting wordt, met handhaving van het karakter van de daaraan ten grondslag liggende straf, mede dienstbaar gemaakt aan de voorbereiding van diens terugkeer in de maatschappij. Aan hem wordt, zo veel mogelijk aansluitend op zijn persoonlijkheid en capaciteiten, een zinvolle bezigheid of werk geboden, bij voorkeur bij projecten van of ten behoeve van het Land van of ten behoeve van instellingen zonder winstoogmerk.

2. Voor iedere veroordeelde gedetineerde die tot een vrijheidsstraf van meer dan acht maanden is veroordeeld, en die zich schriftelijk bereid heeft verklaard tot medewerking aan een detentieplan, wordt door het Hoofd een dergelijk plan vastgesteld met inachtneming van het eerste lid.

3. Een onveroordeelde gedetineerde wordt in een inrichting niet aan andere beperkingen onderworpen, dan die welke in verband met het doel van zijn vrijheidsontneming noodzakelijk zijn in het belang van de handhaving van de orde, rust en veiligheid in de desbetreffende inrichting of om redenen van medische of strafvorderlijke aard.

4. Met het oog op het afdwingen van de in hoofdstuk IV genoemde verplichtingen van gedetineerden is het personeel bevoegd geweld jegens hen te gebruiken in de gevallen en op de wijze, bij landsbesluit, houdende algemene maatregelen, voorzien. Onder geweld wordt in dit verband mede begrepen het aanwenden van vrijheidsbeperkende middelen.

Artikel 10

1. Het Hoofd doet in iedere inrichting een gedetineerdenregister aanhouden. Uit het register wordt aan derden geen informatie verschaft.

2. Bij zijn opname in de inrichting worden van een gedetineerde ten minste opgenomen:

- a. de volledige naam en voornamen;
- b. de geboortedatum en -plaats en laatste adres;
- c. de nationaliteit;
- d. de datum van opname, alsmede de dagtekening van het vonnis of het bevel tot bewaring;
- e. na zijn veroordeling het strafbare feit, de aard en de duur van de straf, benevens de data waarop de straf is ingegaan en zal eindigen;
- f. het signalement;
- g. het nummer van zijn cel;
- h. de taal of talen, waarin de gedetineerde kan worden aangesproken.

3. In het register wordt tevens aantekening gehouden van de dagen en het tijdstippen van het verlaten van een inrichting en van de dagtekening van het bevelschrift, het vonnis of enige andere beslissing, krachtens welke hij de inrichting heeft verlaten. Bij overlijden van de gedetineerde wordt de datum en de oorzaak daarvan vermeld.

§ 2. Bijzondere bepalingen

Artikel 11

1. Indien zijn persoonlijkheid of omstandigheden daartoe aanleiding geven, kan de Minister, na overleg met het desbetreffende Hoofd:

- a. een mannelijke onherroepelijk veroordeelde gedetineerde die de leeftijd van 21 jaar nog niet heeft bereikt, doen huisvesten in een afdeling als bedoeld in artikel 7, eerste lid, onderdeel a;
- b. een mannelijke niet-onherroepelijk veroordeelde gedetineerde die de leeftijd van 21 jaar nog niet heeft bereikt, doen huisvesten in een afdeling als bedoeld in artikel 7, eerste lid, onderdeel b;
- c. een mannelijke gedetineerde die de leeftijd van 21 jaar heeft bereikt, doen huisvesten of gehuisvest doen blijven in een afdeling als bedoeld in artikel 7, eerste lid, onderdeel c.

2. Een beschikking als bedoeld in het eerste lid, is gemotiveerd en vermeldt de periode waarvoor zij geldt.

Artikel 12

1. Bij landsbesluit, houdende algemene maatregelen, kunnen in Aruba gevestigde rechtspersonen die zich blijkens hun statuten de duurzame verzorging van gedetineerden in de zin van deze landsverordening ten doel stellen, op hun daartoe strekkend schriftelijk verzoek met inachtneming van de bij of krachtens deze landsverordening ten aanzien van gedetineerden gestelde voorschriften worden belast met de huisvesting en verzorging van gedetineerden.

2. In een landsbesluit als bedoeld in het eerste lid, worden regels gesteld met betrekking tot de vergoeding van de kosten van de huisvesting en verzorging van de daarbij betrokken gedetineerden.

§ 3. Toegang tot de inrichtingen

Artikel 13

1. Toegang tot een inrichting en het als zodanig aangegeven terrein daaromheen wordt uitsluitend verleend aan degene die zich, na een bij regeling van de Minister bepaalde wijze van identificatie, heeft onderworpen aan een onderzoek aan de kleding en van de door betrokkene meegevoerde goederen door een daartoe aangewezen lid van het personeel.

2. Tijdens een onderzoek als bedoeld in het eerste lid, aangetroffen voorwerpen die zich niet verdragen met de orde, rust en veiligheid in de inrichting, worden vanwege het Hoofd ingenomen en gedurende het verblijf van de rechthebbende daarop op een daartoe bestemde plaats bewaard; op verzoek van de betrokkene wordt hem daarvan een bewijs verstrekt. Bij het verlaten van de inrichting worden de ingenomen voorwerpen aan de rechthebbende daarop teruggegeven, onverminderd artikel 120, eerste lid, j^o. 73, eerste lid, van het Wetboek van Strafvordering van Aruba (AB 1996 no. 75).

HOOFDSTUK IV

De verplichtingen van de gedetineerde

Artikel 14

1. Iedere gedetineerde leeft de hem bij of krachtens deze landsverordening opgelegde verplichtingen nauwgezet na.

2. Iedere gedetineerde volgt de hem, zo mogelijk, in een taal die hij verstaat, door het Hoofd of het personeel in het belang van de handhaving van de orde, rust en veiligheid in de inrichting gegeven opdrachten en aanwijzingen onverwijld op.

Artikel 15

1. Iedere gedetineerde die de leeftijd van zestien jaren nog niet heeft bereikt, volgt het ten behoeve van hem door of namens het Hoofd opgestelde leer- of scholingsprogramma en voert de daaruit voortvloeiende werkzaamheden uit.

2. Iedere veroordeelde gedetineerde die de leeftijd van zestien, doch niet die van eenentwintig jaren heeft bereikt, kiest tussen:

a. het volgen van een in overleg met hem door of namens het Hoofd opgesteld leer- of scholingsprogramma en het uitvoeren van de daaruit voortvloeiende werkzaamheden;

- b. het op werkdagen gedurende ten hoogste acht uren per dag uitvoeren van die werkzaamheden, die hem door of namens het Hoofd zijn opgedragen, en waarvoor hij door de inrichtingsarts is goedgekeurd.

De keuze van de gedetineerde wordt vastgelegd in zijn detentieplan.

3. Voor het verrichten van werkzaamheden als bedoeld in het tweede lid, onderdeel b, ontvangt de gedetineerde een vergoeding overeenkomstig de daarvoor bij regeling van de Minister vastgestelde voorschriften.

Artikel 16

1. Iedere gedetineerde verleent in opdracht van het Hoofd medewerking aan het verrichten van die handelingen, die door de inrichtingsarts wenselijk worden geoordeeld in het belang van zijn gezondheid of die van zijn medegedetineerden.

2. Iedere gedetineerde verleent medewerking aan het afnemen van lichaamsvocht en andere lichaamscellen, indien er naar het oordeel van het Hoofd voldoende aanwijzingen bestaan dat hij hetzij lijdt aan een besmettelijke ziekte, hetzij verdovende of bewustzijnsverruimende middelen heeft gebruikt.

3. Het ondergaan van handelingen als bedoeld in eerste lid, en het afnemen van lichaamsvocht en andere lichaamscellen kan, indien nodig, ook tegen de uitdrukkelijke wens van de betrokkene en met toepassing van dwangmiddelen geschieden. Indien lichaamsvocht of lichaamscellen zijn afgenomen, is de afgenomen hoeveelheid voldoende om, indien de gedetineerde daarom schriftelijk verzoekt, een deugdelijk tegenonderzoek te kunnen verrichten.

4. De handelingen, bedoeld in het eerste tot en met derde lid, kunnen, zo nodig met afwijking van andere wettelijke voorschriften terzake, ook worden verricht door daartoe door de inrichtingsarts aangewezen en geïnstrueerd medisch geschoold personeel.

5. Bij landsbesluit, houdende algemene maatregelen, worden nadere regels gesteld met betrekking tot de wijze van afname van lichaamsvocht en andere lichaamscellen en tot het onderzoek daarvan.

Artikel 17

1. Iedere gedetineerde verleent medewerking aan een onderzoek aan zijn kleding en aan of in zijn lichaam, indien de handhaving van de orde, rust en veiligheid naar het oordeel van het Hoofd een dergelijk onderzoek vereist, met dien verstande dat het onderzoek aan de kleding van gedetineerden geschiedt door een persoon van gelijk geslacht, en dat onderzoek in het lichaam geschiedt door een arts.

2. Indien bij het onderzoek op de gedetineerde, in de cel van gedetineerde of elders in een inrichting zaken worden aangetroffen, die in verband met de handhaving van de orde, rust en veiligheid in de inrichting niet in het bezit mogen zijn van gedetineerden, worden deze vanwege het Hoofd in bewaring genomen en, zo nodig, vernietigd.

3. Bij landsbesluit, houdende algemene maatregelen, worden nadere regels gesteld omtrent het onderzoek, bedoeld in het eerste lid, en de inbewaringneming en vernietiging, bedoeld in het tweede lid.

Artikel 18

1. Iedere gedetineerde verleent medewerking aan het fotografisch vastleggen van zijn aangezicht en tot het vastleggen van zijn vingerafdrukken, alsmede door de Minister te bepalen andere vormen van elektronische vastlegging van uiterlijke kenmerken.

2. Na zijn invrijheidstelling vernietigt het Hoofd terstond de portretten en de vingerafdrukken van de desbetreffende gedetineerde.

Artikel 19

1. Iedere gedetineerde vergoedt de kosten van door hem opzettelijk of door verwijtbare nalatigheid veroorzaakte schade aan goederen, in gebruik bij een inrichting, of aan bezittingen van het personeel van een inrichting.

2. Iedere gedetineerde vergoedt aan het Land de door het Land gemaakte kosten die gevolg waren van door een gedetineerde opzettelijk of door verwijtbare nalatigheid aan zichzelf of aan derden toegebracht lichamelijk letsel.

3. Namens het Land verrekent het Hoofd de kosten die het gevolg zijn geweest van handelen als bedoeld in het eerste en tweede lid, met de middelen waarover de gedetineerde beschikt bij de aanvang van de vrijheidsontneming, of op de daarna door hem verworven of op hem aangetroffen financiële middelen.

4. Het derde lid is van overeenkomstige toepassing op door het Land gemaakte kosten in het verband met de uitvoering van een detentieplan, indien de betrokken gedetineerde dat plan niet naleeft.

5. Indien de kosten, bedoeld in het eerste, tweede en vierde lid, niet of niet volledig zijn vergoed op het tijdstip waarop de desbetreffende gedetineerde in vrijheid wordt gesteld, heeft het Land een direct opeisbare vordering op hem ten belope van het bedrag van de niet-voldane schuld.

HOOFDSTUK V

De rechten van de gedetineerde

-----

§ 1. Het recht op beklag

Artikel 20

Iedere gedetineerde heeft het recht schriftelijk zijn beklag te doen bij de Commissie over te zijnen aanzien door het Hoofd of het personeel genomen beslissingen en over de wijze waarop hij in een inrichting is bejegend door het personeel.

Artikel 21

1. De Commissie doet binnen vier weken na ontvangst van een klachtschrijven uitspraak; de uitspraak is schriftelijk en voorzien van de gronden waarop zij berust.

2. Een uitspraak van de Commissie is bindend voor zowel de klager als het Hoofd; tegen de uitspraak staat geen nadere voorziening open.

3. Bij landsbesluit, houdende algemene maatregelen, kunnen nadere regels worden gesteld ten aanzien van de indiening en de behandeling van klachten.

§ 2. Het recht op ontvangst
en verzending van brieven

Artikel 22

1. Iedere gedetineerde heeft het recht brieven te ontvangen en te verzenden, met dien verstande dat de inhoud daarvan onderworpen kan worden aan voorafgaand toezicht door het Hoofd of een door hem daartoe aangewezen lid van het personeel.

2. Indien de inhoud van een brief daartoe aanleiding geeft, wordt dat schrijven door het Hoofd in bewaring genomen; van de beslissing tot inbewaringneming wordt de gedetineerde onverwijld in kennis gesteld.

3. De beperking, bedoeld in het eerste lid, is niet van toepassing op brieven van een gedetineerde, gericht aan of afkomstig van:

- a. het Koninklijk Huis of leden daarvan;
- b. de Gouverneur van Aruba;
- c. Staten van Aruba, een commissie daaruit of leden daarvan;
- d. de Minister;
- e. justitiële autoriteiten;
- f. de inspecteur der volksgezondheid;
- g. de Commissie of leden daarvan;
- h. personen of instanties die krachtens een voor Aruba geldende internationale overeenkomst bevoegd zijn tot kennisneming van klachten of tot behandeling van met een klacht aangevangen zaken;
- i. de rechtsbijstandverlener van de niet-onherroepelijk veroordeelde gedetineerde;
- j. de reclasseringswerker van de gedetineerde.

Artikel 23

Een gedetineerde die niet beschikt over voldoende financiële middelen, wordt op zijn verzoek eenmaal per week in de gelegenheid gesteld voor rekening van het Land één brief te verzenden; zo nodig wordt hem door of namens het Hoofd kosteloos het daarvoor benodigde materiaal ter beschikking gesteld.

Artikel 24

Bij landsbesluit, houdende algemene maatregelen, kunnen nadere regels worden gesteld met betrekking tot het in artikel 22, eerste lid, bedoelde voorafgaande toezicht.

§ 3. Overige rechten

Artikel 25

1. Iedere in Aruba kiesgerechtigde gedetineerde wordt in de gelegenheid gesteld om op de dag van de verkiezing van de leden van de Staten zijn stem uit te brengen. Voor zover zulks noodzakelijk is in verband met de orde, rust en veiligheid in de inrichting, kan ten aanzien van gedetineerden bij landsbesluit, houdende algemene maatregelen, worden afgeweken van hoofdstuk VI van de Kiesverordening (AB 1987 no. 110).

2. Het Hoofd stelt een gedetineerde die kan aantonen elders kiesgerechtigd te zijn en de mogelijkheid te hebben vanuit Aruba zijn stem uit te brengen, in de gelegenheid dat kiesrecht te verwezenlijken, voor zover zulks mogelijk is in verband met de orde, rust en veiligheid in de inrichting.

Artikel 26

1. Iedere gedetineerde heeft het recht zijn godsdienst te belijden, voor zover de orde, rust en veiligheid in de inrichting zulks toelaat.

2. Iedere gedetineerde wordt in de gelegenheid gesteld ten minste eenmaal per week persoonlijk contact te hebben met de zielzorger van de godsdienstige gezindte of de geestelijke stroming, waartoe hij heeft aangegeven te behoren.

Artikel 27

1. Iedere gedetineerde wordt in de gelegenheid gesteld:

- a. ten minste een maal per week gedurende ten minste drie kwartier bezoek te ontvangen;
- b. ten minste eenmaal per week op eigen kosten één via lijntelefoon te voeren telefoongesprek van ten minste 5 minuten te voeren.

2. Indien het belang van de handhaving van de orde, rust en veiligheid in een inrichting dit vereist, kan het Hoofd bepalen dat het voeren van een gesprek of telefoongesprek tussen een gedetineerde en andere dan de personen, bedoeld in artikel 22, derde lid, wordt geweigerd, en dat het gesprek of telefoongesprek vooraf wordt beluisterd, vastgelegd of, zo nodig, afgebroken door het personeel.

Artikel 28

1. Aan iedere gedetineerde worden dagelijks drie maaltijden verstrekt, samengesteld uit een voldoende hoeveelheid gezonde voeding.

2. Bij het verstrekken van voeding een gedetineerde wordt rekening gehouden met aan hen door of vanwege de inrichtingsarts voorgeschreven dieetregels.

3. Ingeval een gedetineerde zich schriftelijk beroept op voor hem geldende religieuze voedingsvoorschriften, wordt daarmee in principe rekening gehouden, tenzij het Hoofd van oordeel is dat het naleven van religieuze voedingsvoorschriften tot hogere kosten voor het Land leidt. In zodanig geval stelt hij de desbetreffende gedetineerde voor de schriftelijk vast te leggen keuze om hetzij af te zien van het recht op verstrekking van bijzondere voeding, hetzij ten genoegen van het Hoofd een regeling over de betaling aan het Land van de door het Land te maken extra kosten te treffen of te doen treffen, hetzij ten genoegen van het Hoofd zelf zorg te dragen voor de verstrekking van zijn voeding. In het laatste geval is het eerste lid niet van toepassing.

Artikel 29

Aan iedere gedetineerde wordt, in ieder geval gedurende de voor de nachtrust bestemde uren, een in behoorlijke staat verkerend bed met matras verstrekt.

Artikel 30

Iedere gedetineerde wordt ten minste eenmaal per twee weken in de gelegenheid gesteld kosteloos gebruik te maken van uitlening van in de inrichting aanwezige lectuur.

Artikel 31

1. Iedere gedetineerde wordt in de gelegenheid gesteld dagelijks gedurende een periode van ten minste een uur te luchten. De eerste volzin is niet van toepassing, indien een gedetineerde op het voor die activiteit bepaalde tijdstip werkzaamheden verricht of zich niet in de inrichting bevindt.

2. Het luchten geschiedt op een daartoe bestemde plaats in de buitenlucht.

Artikel 32

Iedere gedetineerde wordt in de gelegenheid gesteld om in de inrichting ten minste tien uren per week recreatieve activiteiten te ontplooien. Artikel 31, eerste lid, tweede volzin, is van toepassing.

Artikel 33

1. Iedere gedetineerde wordt in de gelegenheid gesteld pakketten met een redelijke hoeveelheid kleding, schoeisel, beddegoed en lectuur te ontvangen en te verzenden, mits de inhoud niet strijdig is met de orde, rust en veiligheid van de inrichting. Pakketten wor-

den steeds door het personeel geopend en onderzocht; het openen en onderzoeken geschiedt in aanwezigheid van de betrokken gedetineerde, tenzij de orde, rust en veiligheid in de inrichting zich daartegen verzet.

2. De ontvangst en verzending van pakketten met andere goederen dan de in de eerste volzin van het eerste lid genoemde, is slechts toegestaan met toestemming van het Hoofd.

3. In een pakket aangetroffen andere goederen dan de in de eerste volzin van het eerste lid genoemde worden door de zorg van het Hoofd bewaard en aan de gedetineerde uitgereikt op een later tijdstip, uiterlijk op de dag waarop deze de inrichting blijvend verlaat, behoudens ingeval voor een goed bijzondere regels zijn voorgeschreven. De eerste volzin is niet van toepassing op bederfelijke waar; die wordt hetzij niet in ontvangst genomen, hetzij vernietigd.

Artikel 34

1. Het Hoofd doet iedere gedetineerde die bij aankomst in een inrichting niet beschikt over behoorlijke kleding en schoeisel en over de noodzakelijke toiletartikelen, van Landswege in het bezit stellen van een passende hoeveelheid van de genoemde artikelen.

2. Zodra een gedetineerde aan wie ingevolge het eerste lid, goederen verstrekt zijn, anderszins in het bezit is gekomen van behoorlijke kleding en schoeisel, levert hij de door het Hoofd verstrekte kleding en schoeisel in.

Artikel 35

Iedere gedetineerde wordt in de gelegenheid gesteld deel te nemen aan de in de inrichting aanwezige of georganiseerde mogelijkheden tot onderwijs en vorming, mits hij kan aantonen de daarvoor benodigde vooropleiding te bezitten en de taal te verstaan, waarin dat onderwijs of die vorming gegeven wordt.

Artikel 36

Iedere gedetineerde wordt in de gelegenheid gesteld in het huwelijk te worden verbonden, onverminderd de wettelijke huwelijksvereisten en door het Hoofd in verband met de orde, rust en veiligheid van de inrichting te stellen voorwaarden, voorschriften en beperkingen.

Artikel 37

1. Iedere vrouwelijke gedetineerde wordt in de gelegenheid gesteld haar kind bij zich te houden, totdat het de leeftijd van twaalf maanden heeft bereikt; de kosten van de verzorging van het kind komen ten laste van de gedetineerde, tenzij zij over onvoldoende middelen beschikt, in welk geval de kosten ten laste van het Land komen.

2. In afwijking van het eerste lid kan de Minister, de Voogdijraad gehoord, bepalen dat een kind dat de leeftijd van twaalf maanden nog niet bereikt heeft, van zijn gedetineerde moeder wordt gescheiden, indien de zorg van de moeder voor het kind te kort schiet of het belang van het kind anderszins een scheiding vordert.

3. Indien het belang van het kind zulks vordert, kan het Hoofd, de Voogdijraad gehoord, toestaan dat een kind dat de leeftijd van twaalf maanden bereikt heeft, bij zijn gedetineerde moeder blijft tot een door het Hoofd na overleg met de Voogdijraad te bepalen tijdstip.

Artikel 38

1. Iedere gedetineerde heeft recht op een adequate medische behandeling en verzorging ten laste van het Land, met dien verstande dat:

- a. de inrichtingsarts beslist over de aanwijzing van een behandelend specialist, over de verstrekking van de soort en de omvang van te verstrekken medicijnen en over de wenselijkheid van medische behandeling en verzorging in een ziekenhuis in Aruba, en
- b. dat medische behandeling en verzorging in een ziekenhuis in het buitenland alleen mogelijk is, indien de inrichtingsarts van oordeel is dat bij een gedetineerde sprake is van een medisch zodanig levensbedreigende situatie, dat die alleen in het buitenland kan worden opgeheven.

2. Omtrent de vraag, of een gedetineerde ten aanzien van wie door de inrichtingsarts een situatie is geconstateerd als bedoeld in het eerste lid, onderdeel b, in het buitenland medisch behandeld en verzorgd wordt, beslist de Minister, de procureur-generaal gehoord. Bij zijn beslissing betreft de Minister de mogelijkheden van het Land om verzekerd te zijn van de terugkeer naar Aruba na afloop van de behandeling van de gedetineerde. Zo met vertrek naar het buitenland wordt ingestemd, draagt de inrichtingsarts zorg voor de verstrekking van de medische behandeling en verzorging aldaar.

3. De Landsverordening geneesmiddelen-voorziening (AB 1990 no. GT 9) en de daarop berustende bepalingen zijn niet van toepassing op een zich in een inrichting bevindende ruimte, die uitsluitend is ingericht voor de bewaring, bereiding en aflevering van geneesmiddelen in de zin van die landsverordening.

4. Een ingevolge artikel 37 in een inrichting verblijvend kind is een verzekerde ingevolge de Landsverordening algemene ziektekostenverzekering (AB 1992 no. 18), met dien verstande dat de inrichtingsarts de huisarts van het betrokken kind is.

Artikel 39

Indien een gedetineerde gebruik maakt van aan hem door het Hoofd in het kader van artikel 9 geboden gelegenheid tot het verrichten van werk binnen of buiten de inrichting, ontvangt hij een vergoeding overeenkomstig daarvoor bij regeling van de Minister vastgestelde voorschriften.

HOOFDSTUK VI

Het tussentijds verlaten van een inrichting

Artikel 40

1. Gedurende de periode van zijn detentie verlaat een gedetineerde de inrichting slechts, nadat hem daartoe toestemming is verleend overeenkomstig de voorschriften van dit hoofdstuk.

2. Niet als het verlaten van de inrichting wordt beschouwd de periode waarin een gedetineerde buiten de inrichting werkzaamheden verricht, alsmede de periode waarin een gedetineerde naar en van het gerechtsgebouw, een plaats van verhoor of een schouw en een ziekenhuis of een andere plaats voor medisch of tandheelkundig onderzoek of behandeling wordt vervoerd of aldaar verblijft.

3. Het met toestemming verlaten van de inrichting voor een periode van meer dan vierendertig uren, alsmede het ongeoorloofd verlaten van de inrichting schorten de tenuitvoerlegging van een opgelegde straf of maatregel van rechtswege op voor de periode van de verlating.

Artikel 41

1. Een toestemming als bedoeld in artikel 40, eerste lid, of een weigering een dergelijk verzoek te honoreren wordt schriftelijk gegeven; aan de toestemming kunnen voorschriften en beperkingen worden verbonden.

2. Onverminderd de artikelen 42 tot en met 46, kunnen bij landsbesluit, houdende algemene maatregelen, nadere regels worden gesteld met betrekking tot de voorwaarden waaraan de verzoeker moet voldoen om een toestemming als bedoeld in artikel 40, eerste lid, te verkrijgen.

Artikel 42

1. Op een daartoe strekkend schriftelijk en met redenen omkleed verzoek kan het Hoofd of het door hem daartoe aangewezen lid van het personeel, mits de orde in de inrichting het toestaat, een gedetineerde toestemming verlenen de inrichting tussentijds te verlaten voor een aaneengesloten periode van ten hoogste zes uren.

2. Op een verzoek als bedoeld in het eerste lid, wordt zo spoedig mogelijk, doch in ieder geval vóór het tijdstip waarop het verzoek van de gedetineerde betrekking heeft, beslist.

3. Met betrekking tot een onveroordeelde gedetineerde wiens detentie het gevolg is van een tegen hem lopend strafrechtelijk onderzoek, verleent het Hoofd de toestemming niet dan met instemming van de officier van justitie. Ingeval de officier van justitie geen

instemming betuigt, staat voor de gedetineerde de rechtsgang open, zoals opgenomen in artikel 43 van het Wetboek van Strafvordering van Aruba.

4. Van het verlenen van zijn toestemming geeft het Hoofd onverwijld kennis aan de Minister, de minister van Algemene Zaken en de officier van justitie.

5. Tijdens het verblijf buiten de inrichting als bedoeld in het eerste lid, doet het Hoofd de desbetreffende gedetineerde te allen tijde begeleiden door een of meer leden van het personeel; indien het Hoofd of het begeleidend personeel zulks wenselijk acht, draagt de betrokkene bewegingsbeperkende middelen.

Artikel 43

1. Op diens daartoe strekkend schriftelijk en met redenen omkleed verzoek kan de Minister, de officier van justitie gehoord, een onherroepelijk tot een vrijheidsstraf van ten hoogste dertig dagen veroordeelde persoon toestemming verlenen zijn detentie in gedeelten te ondergaan en de inrichting daartoe onbegeleid tussentijds te verlaten, mits de periode waarbinnen de totale straf wordt ondergaan, ten hoogste negentig dagen zal bedragen en de gedeelten bestaan uit aaneengesloten perioden van ten minste achtenveertig uren.

2. Op een verzoek als bedoeld in het eerste lid, beslist de Minister binnen tien dagen na de datum van ontvangst van het verzoek. De toestemming vermeldt de tijdstippen waarop de betrokkene de inrichting mag verlaten, en waarop hij zich daar weer zal dienen te melden.

Artikel 44

1. Op diens daartoe strekkend schriftelijk en gemotiveerd verzoek kan de Minister een onherroepelijk veroordeelde gedetineerde die ten minste twee jaar onafgebroken in één of meer inrichtingen heeft verbleven, toestemming verlenen de inrichting onbegeleid tussentijds te verlaten voor een periode van ten hoogste vierendertig uren, mits het tijdstip van verlaten van een inrichting 360 dagen of minder ligt vóór de vermoedelijke datum van zijn invrijheidstelling of zijn voorlopige invrijheidstelling.

2. Over een verzoek als bedoeld in het eerste lid, hoort de Minister zijn ambtgenoot van Algemene Zaken, de officier van justitie en het Hoofd. Hij beslist binnen tien dagen na het uitbrengen van de laatste van de adviezen, bedoeld in de eerste volzin. Artikel 43, tweede lid, tweede volzin, is van toepassing.

Artikel 45

1. Op het daartoe schriftelijk en met redenen omkleed verzoek van een onherroepelijk veroordeelde gedetineerde kan de Minister hem toestemming verlenen de inrichting onbegeleid tussentijds te verlaten voor een periode van ten hoogste honderdtachtig dagen.

2. Over een verzoek als bedoeld in het eerste lid, hoort de Minister zijn ambtgenoot van Algemene Zaken, de officier van justitie en het Hoofd en de reclasseringswerker van

de betrokkene. Hij beslist binnen tien dagen na het uitbrengen van de laatste van de adviezen, bedoeld in de eerste volzin. Artikel 43, tweede lid, tweede volzin, is van toepassing.

3. Een toestemming als bedoeld in het eerste lid, wordt alleen verleend, indien het betreft een gedetineerde te wiens aanzien op grond van alle daaromtrent uitgebrachte adviezen het redelijk vermoeden bestaat dat hij zich na afloop van de periode van de strafonderbreking niet zal onttrekken aan de verdere tenuitvoerlegging van zijn detentie, en dat hij zich in die periode zal onthouden van het plegen van een misdrijf.

Artikel 46

1. Op het daartoe strekkend schriftelijk en met redenen omkleed verzoek van de Minister een onherroepelijk veroordeelde gedetineerde die ten minste twee jaar onafgebroken in de inrichting heeft verbleven, kan de Minister hem toestemming verlenen de inrichting op werkdagen overdag en ongebeleid tussentijds te verlaten teneinde in Aruba arbeid te verrichten.

2. Over een verzoek als bedoeld in het eerste lid, hoort de Minister zijn ambtgenoot van Algemene Zaken, het Hoofd en de reclasseringswerker van de betrokkene. Hij beslist binnen tien dagen na het uitbrengen van de laatste van de adviezen, bedoeld in de eerste volzin. Artikel 43, tweede lid, tweede volzin, is van toepassing.

3. De toestemming, bedoeld in het eerste lid, wordt, wat betreft gedetineerden die veroordeeld zijn tot een gevangenisstraf tot zes jaren, slechts verleend in de laatste negentig dagen voor de vermoedelijke datum van de invrijheidstelling of voorlopige invrijheidstelling van de betrokkene, en wat betreft gedetineerden die veroordeeld zijn tot een gevangenisstraf van zes jaar of meer, in de laatste honderdtachtig dagen vóór voormeld tijdstip.

HOOFDSTUK VII

Maatregelen en disciplinaire straffen

---

§ 1. Algemene bepalingen

Artikel 47

1. Aan een gedetineerde kunnen om reden van medische of strafvorderlijke aard of om reden van orde maatregelen en om reden van tucht disciplinaire straffen worden opgelegd, die een beperking inhouden van de in hoofdstuk V bedoelde rechten.

2. Geen maatregel of disciplinaire straf heeft tot gevolg dat het mondeling contact met de personen of instellingen, bedoeld in artikel 22, derde lid, onderdelen a tot en met j, wordt beperkt.

3. Bij landsbesluit, houdende algemene maatregelen, worden nadere regels gesteld ter zake van de tenuitvoerlegging van maatregelen en disciplinaire straffen.

Artikel 48

1. Mededeling van het opleggen van een maatregel of een disciplinaire straf geschiedt schriftelijk in de Nederlandse taal; zij is met redenen omkleed. Een afschrift van de beschikking wordt aan de betrokken gedetineerde uitgereikt; indien de gedetineerde niet kan lezen of de Nederlandse taal niet machtig is, wordt de inhoud van de beschikking aan hem voorgelezen respectievelijk uitgelegd in een taal die hij begrijpt.

2. Het Hoofd zendt onverwijld, doch uiterlijk op de eerstvolgende werkdag na het slaan van een beschikking als bedoeld in het eerste lid, aan de Commissie een afschrift daarvan.

Artikel 49

1. Een maatregel als bedoeld in artikel 53, of een disciplinaire straf als bedoeld in artikel 54, eerste lid, kan geheel of gedeeltelijk voorwaardelijk worden opgelegd.

2. Is een maatregel of een disciplinaire straf onvoorwaardelijk opgelegd, dan kan zij tijdens haar tenuitvoerlegging voor het nog niet ten uitvoer gelegde deel door hetzelfde gezag dat de maatregel of disciplinaire straf oplegde, worden omgezet in een voorwaardelijke maatregel respectievelijk een voorwaardelijke disciplinaire straf.

3. Een voorwaardelijke maatregel en een voorwaardelijke disciplinaire straf kunnen ten uitvoer worden gelegd, indien de betrokken gedetineerde binnen een proeftijd van zes maanden opnieuw een feit pleegt, dat strijdig is met de gestelde voorschriften, of dat met de orde, veiligheid en rust in de inrichting onverenigbaar is.

§ 2. Maatregelen om reden van medische aard

Artikel 50

1. Het Hoofd kan bepalen dat een gedetineerde:

- a. die naar het oordeel van de inrichtingsarts lijdt aan een besmettelijke ziekte als bedoeld in de Landsverordening besmettelijke ziekten (AB 1992 no. GT 11) of
  - b. wiens geestelijke gezondheidstoestand naar het oordeel van de vanwege de inrichting aangewezen psychiater zodanig is, dat hij tijdelijk een voortdurend gevaar vormt voor zichzelf of anderen of voor de goede gang van zaken in de inrichting,
- in afzondering wordt gehuisvest en van een of meer van de in de artikelen 25, 26, 27, eerste en tweede lid, 30, 31, eerste lid, 32, 33, eerste lid, 35 en 36 genoemde rechten en van de hem geboden werkgelegenheid geen of een beperkt gebruik kan maken.

2. De oplegging van een maatregel kan, zo de toestand van de gedetineerde daartoe aanleiding geeft, gepaard gaan met toepassing van vrijheidsbeperkende middelen.

3. Het verlies van rechten die het gevolg is van de toepassing van onderdeel b van het eerste lid, heeft geen langere duur dan dertig dagen.

§ 3. Maatregelen om reden van strafvordering

Artikel 51

1. De rechter-commissaris kan ten aanzien van een gedetineerde wiens detentie het gevolg is van een tegen hem lopend strafrechtelijk onderzoek, bepalen dat de ontvangst en verzending van brieven door deze gedurende een daarbij aan te geven periode aan zijn voorafgaand toezicht onderworpen is.

2. Brieven die in verband met hun inhoud niet verzonden of uitgereikt kunnen worden, worden door de rechter-commissaris bewaard en, tenzij de inhoud ervan zich daartegen blijvend verzet, door hem verzonden of aan de betrokken gedetineerde uitgereikt, uiterlijk op de datum van zijn invrijheidstelling of voorlopige invrijheidstelling.

Artikel 52

1. De officier van justitie of de rechter-commissaris kan bepalen dat een gedetineerde wiens detentie het gevolg is van een tegen hem lopend strafrechtelijk onderzoek, van de in de artikelen 25, 26, 27, eerste en tweede lid, 30, 32, 33, eerste lid, 35 en 36 genoemde rechten en van hem geboden werkgelegenheid geen of een beperkt gebruik mag maken.

2. Indien een maatregel als bedoeld in het eerste lid, inhoudt dat de gedetineerde alle mogelijkheden tot direct contact met andere gedetineerden wordt ontzegd, wordt die maatregel, zo nodig met afwijking van voorschriften van het Wetboek van Strafvordering van Aruba, ten uitvoer gelegd in een politiecel van het Korps Politie Aruba.

§ 4. Maatregelen om reden van orde

Artikel 53

Ter handhaving van de orde, rust en veiligheid in een inrichting kan het Hoofd bepalen dat door alle of door bepaalde groepen van gedetineerden binnen de gehele inrichting of een of meer afdelingen daarvan van een of meer van de in de artikelen 27, eerste lid, 29, 30, 31, eerste lid, 32, 33, eerste lid, 35 en 36 genoemde rechten en van de aan betrokkenen geboden werkgelegenheid geen of een beperkt gebruik mag worden gemaakt.

---

§ 5. Disciplinaire straffen

Artikel 54

1. Het Hoofd is bevoegd bij het niet-naleven van bij of krachtens deze landsverordening gegeven voorschriften aan een gedetineerde één van de navolgende disciplinaire straffen op te leggen:

- a. opsluiting in een strafcel;
- b. insluiting in een cel;
- c. geldboete;
- d. ontneming van werk;
- e. berisping.

2. In afwijking van het eerste lid, indien de niet-naleving van voorschriften daartoe aanleiding geeft, kunnen de disciplinaire straffen, genoemd in het eerste lid, onderdelen c en d, tezamen worden opgelegd. Een opgelegde geldboete wordt verrekend met de bij binnenkomst op hem aangetroffen of daarna op zijn rekening-courant met het Land aanwezige middelen.

3. Een disciplinaire straf wordt niet opgelegd, dan nadat het Hoofd of een daartoe door hem aangewezen lid van het personeel de betrokken gedetineerde heeft gehoord in een taal die deze verstaat, althans begrijpt of behoort te begrijpen; zo nodig en mogelijk, roept hij daarbij de hulp in van een tolk.

Artikel 55

1. Een disciplinaire straf van opsluiting in een strafcel of een insluiting in een cel heeft geen langere duur dan veertien dagen. Indien een gedetineerde binnen een periode van zes maanden wederom wordt gestraft met eenzelfde disciplinaire straf, bedraagt de totale duur van die opsluiting of die insluiting ten hoogste dertig dagen.

2. Een geldboete bedraagt niet meer dan een bij landsbesluit, houdende algemene maatregelen, te bepalen bedrag.

Artikel 56

1. Het opleggen van een disciplinaire straf kan gepaard gaan met de ontzegging door het Hoofd van één of meer van de rechten, bedoeld in de artikelen 27, 29, 30, 31, eerste lid, 32, 33, eerste lid, en 35, voor een periode van ten hoogste dertig dagen.

2. Onverminderd het eerste lid, omvat de disciplinaire straf van opsluiting in een strafcel steeds van rechtswege het verlies van die rechten, die een direct contact met medegedetineerden met zich brengen of kunnen brengen.

HOOFDSTUK VIII

Slotbepalingen

Artikel 57

Bij ministeriële regeling worden regels gegeven met betrekking tot de vergoeding voor tolken die optreden in het kader van de uitvoering van deze landsverordening.

Artikel 58

Een ieder die betrokken is bij de uitvoering van deze landsverordening, en die daarbij de beschikking krijgt over gegevens waarvan deze het vertrouwelijke karakter kent of moet vermoeden, en voor wie niet reeds uit hoofde van ambt, beroep of wettelijk voorschrift een geheimhoudingsplicht ter zake van die gegevens geldt, is verplicht tot geheimhouding daarvan, behoudens voor zover enig wettelijk voorschrift hem tot bekendmaking verplicht of uit zijn taak bij de uitvoering van deze landsverordening de noodzaak tot bekendmaking voortvloeit.

Artikel 59

1. Het tijdstip van inwerkingtreding van deze landsverordening wordt vastgesteld in een landsverordening, waarin tevens het invoerings- en overgangsrecht voor deze landsverordening worden geregeld.

2. Deze landsverordening kan worden aangehaald als Landsverordening penitentiare beginselen.

Gegeven te Oranjestad, 13 december 2005

C.M van den Berg-de Freitas

De minister van Justitie,
H.R. Croes

De minister van Volksgezondheid,
en Milieu,
C.A.S.D. Wever